Dnevnik, Pisma bralcev, 21.10 26

Ljubljana ostaja med najbolj onesnaženimi mesti v EU

Kot upokojeni uspešni in priznani projektant, nadzornik gradbenih izvedb ter vodja podružnice nemškega biroja, z več desetletnimi strokovnimi praktičnimi izkušnjami na področju gradnje komunalne infrastrukture, torej z dejavnostjo tudi na področju gospodarjenja s komunalnimi odpadki, se zahvaljujem vsem izvedencem zdravstvene stroke in se pridružujem javnemu, pogumnemu, kritičnemu strokovnemu stališču zdravnikov Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljane, kakor tudi članom razširjene Delovne skupine za spremljanje, opozarjanje in ozaveščanje o nevarnostih onesnaženega okolja za zdravje pri Zdravniški zbornici Slovenije, pri opozarjanju glede neodgovorne, hudo življenjsko ter zdravstveno nevarne in okolju škodljive predvidene lokacije sežigalnice komunalnih odpadkov v ljubljanski kotlini.

Popolnoma nerazumljiva mi je gluhonemost in ravnodušje prebivalcev Ljubljane ter okolice, navkljub vsem, tudi predhodnim strokovnim opozorilom slovenske vodilne zdravniške stroke glede obetajočega se pitja s fekalijami in kemikalijami onesnažene pitne vode (zaradi nedopustno ter diletantsko grajenega nepotrebnega kanala C0), kakor tudi inhaliranja hudo strupenih snovi ter plinov iz bodoče sežigalnice. Medtem ko bodo emisije med obratovanjem kanala C0 povzročile nedopustno, nepotrebno in nepopravljivo okoljsko katastrofo, saj bo naravni podzemni biološki filter za čiščenje ljubljanske pitne vode okužen, zastrupljen in uničen za mnoga desetletja, če ne stoletja, pa se bodo posledice škodljivih emisij med obratovanjem sežigalnice nasprotno lahko vsaj pretežno omilile po prenehanju njenega delovanja.

V strokovnem stališču so se strokovni zdravstveni izvedenci omejili zgolj na posledice skozi (le obljubljeni) več sto metrov visoki dimnik v atmosfero in okolico oddanih emisij izpušnih delcev snovi in plinov, nastalih med izgorevanjem odpadkov.

Ponovno želim opozoriti, da so zastopniki MOL ter Energetike Ljubljana namerno zamolčali, da v sežigalnicah zgorijo le gorljivi deli teh komunalnih odpadkov, medtem ko pretežni deli teh odpadkov ne »izginejo«, temveč preostanejo v obliki pepela, žlindre, negorljivih sestavin itd., ki jih je nato nujno treba še ustrezno obdelati, če je to možno, deloma reciklirati in ponovno uporabiti. Pretežni negorljivi preostali delež pa se mora za stalno odlagati v ustreznih, izredno dragih deponijah. Zaradi vodotopnih, okolju škodljivih sestavin teh

negorljivih ostankov se morajo te deponije še desetletja po njihovem zaprtju obsežno vzdrževati. Izcedne vode teh deponij pa se morajo na posebnih čistilnih napravah ustrezno očistiti in okolju škodljive izločene snovi odstranjevati in ustrezno kemično obdelane za stalno deponirati.

Ker te nadaljnje obdelave ter hudo dragega odstranjevanja preostankov sežiganja MOL in Energetika Ljubljana »nista predvideli«, to pomeni, da se bo sedanja celotna neobdelana količina izvoza teh komunalnih odpadkov v tujino, s kasnejšim delnim sežiganjem gorljivih komponent sicer prostorninsko ter količinsko lahko nekoliko zmanjšala, vendar pa je v tujini oddajna cena za tono takega negorljivega preostanka sežiga tudi izdatno (lahko tudi nekajkratno) višja.

Obratovalnim stroškom sežigalnice moramo dodati še naraščajoče stroške potrebnih količin dodatnih goriv (nafte ali plina), ki so (predvsem tudi med nakladanjem odpadkov) nujno potrebna za vzdrževanje stalne obratovalne vročine v zgorevalni peči v območju med 850 °C in 1250 °C. Spodnja temperaturna meja je namreč potrebna zaradi preprečitve nastankov tudi genetsko hudo nevarnih dioksinov ter furanov v izpušnih plinih, dočim je zgornja meja podana glede na trajnostno vročinsko vzdržljivost gradbenih materialov peči.

Iz tega je torej jasno razvidna pravilna ocena praznih, nestrokovnih trditev in obljub MOL in Energetike Ljubljana glede bodočih možnosti privarčevanja obratovalnih stroškov ter s tem nižjih plačilnih nakaznic uporabnikov.

Očitno se žal glede škodljivosti sežiganja odpadkov in posledičnega hudega ogrožanja zdravja okoliških prebivalcev iz domačih tovrstnih hudih negativnih izkušenj in napačnih spoznanj v Anhovem nismo ničesar naučili.

Za konec pa za MOL in Energetiko Ljubljana še citat rimskega zgodovinarja Cornelius Tacitusa: »Kdor se jezi nad kritiko, priznava, da si jo je zaslužil.«

Franc Maleiner, univ. dipl. inž. kom., Ljubljana